

چرا بعضی مسیحیان تولد مسیح را بجای ۲۵ دسامبر، ۶ ژانویه می گیرند؟

طبق برخی از مدارك قرن دوم میلادی، ششم ژانویه تاریخ تولد مسیح شمرده می شد و تا قرن چهارم وضع بدین منوال بود و از آن زمان بدستور کلیسای کاتولیک رم، تاریخ تولد ۲۵ دسامبر و تاریخ غسل تعمید ششم ژانویه اعلام گردید، و ما نظر به اهمیت موضوع و پی بردن به حقیقت مطلب اینک به برخی مدارك شرقی اشاره می نمائیم.

در فاصله سالهای ۴۱۸ تا ۴۲۷ يك روحانی بنام هوهانس کاسیانوس که در مصر بسر می برد و در خاطرات خود می نویسد:

پیروم آسوری در سال ۳۷۹ میلادی در یکی از نوشته های خود یاد آور می شود که کلیسا های بین النهرین، تولد عیسی مسیح را در شش ژانویه جشن می گرفتند.

در قسطنطنیه نیز در سال ۳۷۹ میلادی ششم ژانویه تاریخ تولد عیسی مسیح بوده ولی پس از انتخاب گریگور نازیانتس به مقام اسقفی، تاریخ نامبرده به ۲۵ دسامبر تبدیل یافت و این امر به خاطر پیروی از غرب انجام گرفت. جالب اینکه پس از کناره گیری اسقف مزبور تاریخ تولد مسیح دوباره ششم ژانویه اعلام شد .

باز هم ۲۰ سال بعد اوضاع دگرگون گشت و ۲۵ دسامبر تاریخ تولد مسیح اعلام شد.

در کابادوکیا نیز تا سال ۳۸۰ میلادی، روز ششم ژانویه را جشن می گرفتند، و در انطاکیه تا سال ۳۸۶ این رسم برقرار بود.

در قرن پنجم بیشتر کلیسا ها تاریخ تولد مسیح را در ۲۵ دسامبر قرار دادند ولی کلیسای ارمنی همچنان به رسم و آیین گذشته وفادار ماند .

اکنون باید دید که علل این تغییر چه بوده؟

یکی از علل این تغییر که در سالهای ۶- ۳۳۵ از جانب کلیسای مسیحی لاتین انجام گرفت، جشن خورشید بود که در ۲۵ دسامبر بر پا میشد .

به عبارت دیگر، ۲۵ دسامبر تاریخ تولد میترا بود، پس از ظهور مسیحیت، میترانیسیم همچنان رواج داشت حتی وارد مسیحیت گشت، مسیحیان در ظاهر به این منظور روز تولد مسیح را در ۲۵ دسامبر جشن می گرفتند تا مردم به جای میترا برای مسیح جشن بگیرند.

در سال ۴۵۱ میلادی، کنگره مشهور کالدون گشایش یافت. در این کنگره جهانی تاریخ تولد مسیح رسماً در ۲۵ دسامبر مقرر گردید و از آن پس پرستش میترا رفته رفته به فراموشی سپرده شد .

در برخی از مراکز مشرق زمین نیز از آن پس ۲۵ دسامبر به جای شش ژانویه مورد قبول واقع گشت. بدین ترتیب اکثریت مسیحیان جهان در ۲۵ دسامبر تولد مسیح را جشن می گیرند و ششم ژانویه را به عنوان تاریخ تعمید مسیح، برگزار می کنند.

يك علت دیگر هم این بود که بامدادان در بیت اللحم فلسطین مراسم تولد مسیح برپا می شد و همان روز در کنار رود اردن تشریفات غسل تعمید انجام می گرفت و چون وسایل ارتباط جمعی و وسائط نقلیه امروزی نبود همواره فاصله زمانی بین جشن تولد و مراسم تعمید پیش می آمد و سرانجام به تعیین دو روز و دو تاریخ تولد جداگانه کشیده شد .

در تایید آیین ارمنیان، می توان به شهادت لوقا مراجعه نمود. بنا به گفته او:

«مسیح پس از سی سالگی غسل تعمید شد.» (لوقا ۲۳: ۳)

«و آن مراسم در ششم ژانویه که مصادف با تاریخ دقیق تولد او بود انجام شد.» .

مسئله تغییر تاریخ تولد مسیح تا کنون بارها در شورا های عالی کلیسای ارمنه مطرح شده ولی هر بار با مخالفت اکثریت روبه رو گردیده است.

اما در مورد ششم ژانویه، به عنوان روز تولد مسیح، در کتاب قوانین کلیسای ارمنی، مواد زیر در خور توجه است:

1. قانون هفتم از قوانین سی و چهارگانه کلیسای ارمنی تصریح و تاکید می نماید که:

«مراسم جشن میلاد مسیح، باید در ششم ژانویه و به همراه تشریفات ویژه و سرودن آوازهای خاص مذهبی در تمام کلیسای ارمنی برگزار شود .

2. کنگره پنجم دوین (Dvin) به موجب قانون شماره ۲۶ مورخ ۷۱۹ میلادی، صریحا می گوید که:

«واجب است که در روز ششم ژانویه، آب ها تقدیس و در آن مرون (Meron) روغن تقدیس شده) ریخته شود.

3. در قانون سی ام همان کنگره قید شده است که:

«در روز تولد مسیح باید کتابمقدس تعمید را تلاوت کرد و در روز هشتم کتاب های مقدس دوگانه تولد و تعمید را یکجا تلاوت نمود، زیرا که این مراسم نیز یکجا و یکزمان انجام می پذیرد.» .

4. در کتاب قوانین نرسس شنورهای (پر از فیض) می خوانیم:

«نزد ارمنیان از روزگاران باستان رسم چنین بوده که مراسم تولد و تعمید مسیح با هم و در يك روز انجام می شده. البته در آن زمان ها، عموم مسیحیان همزمان این مراسم را انجام می داده اند، ولی بعد ها تغییر یافته و تنها ارمنیان بدان وفادار ماندند . . .»

برگرفته از بخشهای از کتاب " اعیاد کلیسای ارمنی " نوشته اسقف اعظم آرداک مانوکیان به ترجمه " هریر خالاتیان " در تاریخ ۱۳۶۰

تاریخ تولد مسیح در فرقه های مختلف مسیحی

کلیسای کاتولیک و پروتستان (جامع و جهانی)	کلیساهای ارتودکس (در مسیر درست) (کالدستونی)	کلیسای ارمنه ، قبطی و ... (ارتودکس غیرکالدستونی)	
۲۵ دسامبر - میلاد	۶ ژانویه - میلاد	۶ ژانویه	تاریخ تولد عیسی
۶ ژانویه - تعمید	۱۹ ژانویه - تعمید		تاریخ تعمید عیسی

آنچه مسلم است، تاریخ تولد مسیح چه در ششم ژانویه و چه در بیست و پنجم دسامبر یا هر تاریخ دیگری باشد به هیچ وجه يك اختلاف دینی و مذهبی بین کلیسا ها شمرده نمی شود و مهم علت میلاد و تجسم عیسی مسیح خداوند می باشد که بین تمام فرقه ها و کلیساها مشترک می باشد.

شاید ما امروز تاریخ دقیق تولد مسیح را ندانیم ولی خدا را شکر برای تولد و تجسم او، امروز دعای ما این باشد که مسیح خداوند در وجود همه انسانهای دنیا متولد گردد و به آنها حیاتی نو و نجات و آرامش و شادی ببخشد.